

ՏՆՕՐԷՆ-ԽԱՐԱԿ-ԲԱՊԵՑ

Z. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տարեկան	400 դր.
Վեցամսեայ	250 »
Պարամսայ	150 »
Յարտամսեայ արկ.	70 ճր.

Վաճառողը պարտաւոր է լինել
ամեն ամսոյ 1 եւ 15ին

100 ՓԱՐԱ

Fondateur
M. MAMOURIAN
Directeur-Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN
„Arévélian Mamoul,,
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN

100 ՓԱՐԱ

Օրաթերթ ազգային եւ քաղաքական

ԽՕՍՈՂ ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ

Կը պատմուի, թէ Վերգորիէն Սարտու, շատ երիտասարդ, դրամի պէտքէն մզուած ուզեց լրագրական ապագայը մտնել ներկայացուցեալ L'Europe Ar-tiste թերթին խմբագրութեան, որ իրեն յանձնեց քեզարեւոյթական փնտրութի պաշտօնը:

Սարտու անմիջապէս նկարներու ցուցադրութեան Սալոնը գնաց, կատարելու իր ուսումնասիրութիւնները իւրաքանչիւր նկարիչի գործին արժէքին նկատմամբ: Իր ըմբռնումով կրցած էր պատրաստել գեղարուեստական քննադատական զորոյթը: Եւ միւս օր լաւագոյն գործ մը կատարած ըլլալու գիտակցութեամբ խմբագրութեան սենեակը մտաւ: Այս վերջինը տեղեկագիրը կարգացած պահունակ սկսաւ յոնքերը պոքստել, ու գտնուելով երիտասարդին ըսաւ. «Դեռ շատ պզտիկ ես, և շատ միամիտ, եթէ կը խորհիս, թէ այս է ինչ որ ես գեղարուեստական քննադատութիւն կը նկատեմ: Կըսես, թէ Կորո, Տըլաքըլ ուստի տաղանդ ունին...: Ես քեզի այս պաշտօնը տուի, որովհետեւ նպատակ ունիմ բանալու նկարներու վաճառատուն մը: Եւ խորհելու էիր, թէ Կորո և Տըլաքըլու չէին այն մարդիկը, որոնք ինծի վստահէին իրենց նկարները: Յօդուածդ նորէն սկսէ. գիտ նորէն տեսնելու նկարները, և պէտք է տաղանդաւոր ներկայացընես զոնոնք, որ պիտի ուզէին ինծի յանձնել իրենց շինած նկարները, իսկ յանձնել չուզողները՝ անկարող...»:

Աւելորդ է ըսել, թէ խմբագրութեան խօսքերէն հրաքաժեմ. Սարտու մտացաւ իր գրասեղանի պէտքերը, և առաւ քաղց խմբագրատունէն, ալ անգամ մըն ալ հոն չ'վերադառնալու համար:

Ուրիշ ճամբայ չկար պարկեշտ մարդու մը համար: Սարտու քննադատի հաւատքը շինած էր իր մէջ. կըզգար, թէ գնահատումը արգարութեան պարտք մըն է հանճարին, արժանիքին ու կարողութեան հանդէպ, և չէր կրնար հանդուրժել, որ անոնց դէմ անիրաւութիւն մը ըլլայ կամ չուկայիկ հաշիւներով, կամ ատելութեամբ, կամ ռիսկոյութեամբ, և կամ գժուծ ու ստորին նկատմանով: Ան կը հաւատար, թէ հանճարին ու արժանիքին անիրաւելով մարդ ինքզինքն է որ կըստորնացնէ ու կ'անպատուէ, ու իր կեանքի ընթացքին իր գնահատումներուն և քննադատութիւններուն մէջ միմիայն ողջմտութենէ և արդարութեան սկզբունքէն առնորդուելով, չինեց իր հոյակապ քննադատի արժանիքն ու փառքը:

Այս օրինակին ո՞րքան պէտք ունին մեր գրողներէն շատեր, հիմա մտաւանդ, երբ գաւառի տեղերը, մրտնոյտ, յարձակու, հայոցիւտ և զրպարտելու անտարբեր կ'արթնան իրենց քունէն: Ողջմտութիւնը և գրական պարպարկեղծութիւնը տեղ չունին անոնց գրութեան ժողովուն մէջ. ու չեն խորհիր, թէ ուրիշները տնայտուել ջանացած միջոցին, իրենք տեսնել մը բարոյական անձնատարութեան է որ կը դիմին, մոռնալով Ժ. Ժ. Ռուսոյ սա խօսքը, թէ «Նախատիքն է անիրաւին պատճառաբանութիւնը»: Անշուշտ ընթերցող ժողովուրդին մէջ պիտի գտնուին այդ գրողներուն նման բարոյազուրկ մարդիկ որոնք թիթեօրէն, գոնէ վայրկեանի մը համար, պիտի հաւատան ցանկաւ տըգեղութիւններուն, որովհետեւ անոնց հոգիւ ալ հաճոյք չըզգար ըստապարի մը, մաքուր մտածումի մը արտայայտութիւնէն, որովհետեւ անոնք ալ իրենց կարգին, մոռցած են տաղանդաւոր Մալպարտիի հաւատարմը, թէ «Մտքի ստորնութեան ամենափոքր նշանն է թիթեօրէն հաւատարմութիւնը»:

Բայց այս տեսակ քննադատներու և կամ աւելի ծիշղ բառով պարտաւոր գրողներու գոյութիւնը չէ որ զիս կը վարձանշէ: Բնաւ Մարդկութիւնը շարունակ ունեցած է իր մակարդանները, իր վատերը, իր ջոխները, իր յանդուգն ստախոսները, իր անպատկառ զրպարտիչները, և մեր դարը զեւ հասած չէ երանութեան այն վիճակին, ուր կրնանք իր վրայէն թոթուել այդ անտարբերակ թրթուրները: Ինծի համար զարմանալիս այն է, որ զեւ մարդիկ կը գտնուին, որոնք վերաւարանք կըզգան այսպիսիներէ, ու վարերէն նետուած հայոցութիւններէն: Կըսենք, թէ լուրջ, պարկեշտ ու պատուաւոր քննադատի մը գնահատումն պէտք է ազդուի թէ՛ խնդրոյ երթական, և թէ ընթերցողները, բայց այս վերջինները պէտք չէ մոռնան նոյնիսկ այս պարագային, միտնալու Տը Սալի սա նշանաբանը. «Ընկերին դէմ եղած ո՛չ մէկ խօսքի պէտք է հաւատարմութեամբ արտայայտուի: Եւ անիկա կրնայ ապացուցուիլ միմիայն երկու կողմերը մտիկ ընելով»:

Մոռնալու չենք Դիոգենիէսի պարագան: Օր մը Դիոգենիէս իր քանի մը աշակերտներուն հետ պայտահարի (Նալպար) մը խանութին առջևէն անցած պահուն, փողոցի ստահակ մը ապտակ մը կը զարնէ իրեն: Աշակերտները յանկարծ կը յարձակին մարդուն վրայ: Փրկիս փառն, իր աշակերտներուն բարկութիւնը մեղմելու համար, կը դառնայ կըսէ անոնց. — «Զգեցէք այդ մարդը, ի՞նչ պիտի ընէիք եթէ փոխանակ իրեն, սա խանութին առջև գտնուած էջերէն մէկը ագցած ըլլար ինծի...»:

Եւ ճամբանին կը շարունակեն:

Բայց եթէ երբեք այս խօսող օրինակը հին դարերու կը պատկանի, մեր օրերուն ալ պակաս չեն օրինակները, որոնք մեզի սորվեցնեն անարժանիքէ եկած գնահատումներուն և թունաւոր գաւառի տեսնելու հանդէպ արհամարհանքով վերաբերուելու իմաստութիւնը:

Օր մը փորագրիչ (graveur) Փօլ Ռաֆու բուսական դժուարին սակարկուելուն մը լինուց Ամերիկեան ապագրիչ Պ. Քէփելի հետ, ի վրաս այս վերջինին:

Քէփել իր վրէժը լուծելու համար վարպետէն, երգիծական չեղտով մը ըսաւ.

— «Պարոն Ռաֆոն, մեծ արուեստագէտ մըն էք»:

Ռաֆոն չպատասխանեց բնաւ:

— «Պարոն Ռաֆոն, յարեց Ամերիկացին, դուք մանուկ տաղանդաւոր վաճառական մըն էք»:

— «Օ՛հ, շնորհակալ եմ, բարեկամ, ըսաւ Ռաֆոն, Ամերիկացին ձեռքը ջերմօրէն սեղմելով, շատ երջանիկ եմ և չափազանց հպարտ ձեր այս գնահատութիւնէն...»:

— «Ե՛ր ինչպէս, ըսաւ շուարած Ամերիկացին, երբ ձեզ իբր մեծ արուեստագէտ կըգնահատեն, անտարբեր կը մնաք ինծի դէմ, և կը սքանչանաք երբ ձեզի լաւ վաճառականի տիպոսը կուտամ»:

— «Բաբէ՛, այո՛, յարեց Ռաֆոն, արուեստի խնդրոյն մէջ ձեր կարծիքը զիս չ'հետաքրքրիր բնաւ, որովհետեւ դուք արուեստագէտ մը չէք, մինչդեռ վաճառականութեան մասին շատ հմուտ էք և կը ծանշնաք Հաճոյք զգացի ձեր գնահատումներէն միայն անկէ, որ արժէք ունէր»:

Կեանքի մէջ իրական արժանիքի տէր մարդիկ, Ռաֆոնի պէս պէտք է վերաբերուին ո՛չ միայն դատաւիտումներու, այլ նոյն իսկ դրական գնահատումներու: Հանդէպ իր անոնք կուզան արուեստագէտի կարողութենէ, և անհատական արժանապատուութենէ գուրկ, մարդկային ընկերութեան հաշմած ընկեցիկներէն:

Մեղքընեք այնպիսիներուն վրայ, ու շարունակեք ճամբան:

ՄՈՒՇԵՂ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ՄԵՍՐՈՊ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՆԱՐՈՅԵԱՆ

ՊԱՏՐԻԱՐԲԱՐԱՆԻ ԵՌԱՆՈՒՆ ՑԱՆԿԻՆ ՄԷՋ ՆՇԱՆԱԿՈՒԱՏ
ԻՐԵՒԻ ԻԶՄԻՐԻ ԱՌԱՋՆ. ԸՆՏՐԵԼԻ

(Կ Ե Ն Ո Ւ Զ Ե Ր Ի Ն Զ Է Զ Ե Զ Ե Զ)

Հայ արդի հեղեղեցականութեան մէջ իր յատուկ դիրքը ունեցող այս ծանրաբն հեղեղեցականը, ծնած է 1875 Մայիս 25ին Մշոյ Դաշտին գիւղերէն մէկը: Իր աշխարհական անունն է Խաչատուր: Իր նախնական կրթութիւնը ստացած է Մշոյ Ս. Կարապետի թիւն անունով Մեսրոպ:

Մեսրոպ վրդ. իր ձեռնադրութենէն յետոյ չի հետանար Վանքէն և հոն կը պատմաւորաւ իր քառասունութիւն և յետոյ իբր ներքին տեսուչ:

1909 Մարտ 20ին Տ. Բարսէպ վրդ. Արմաշու վանքին փոխվանահայրութենէն և վերադառնալով մեկնեցաւ վանքէն: Դպրեմանքը խանգարուած վիճակ մը ունէր, զպրոցը տնտես. պատճառներով տարիէ մը ի վեր փակուած էր: Փորձառու մէկը կ'ուզէր զայն վերակազմելու համար:

Տ. Մեսրոպ վրդ. ի եօթնամեայ փորձառութիւնը զինքը յարմարագոյն ընտրելին կը դարձնէր, ուստի խնամակալութիւնը զայն կարգեց 1909 Յուլիս 15ին փոխվանահայր և վերադառնալով Դպրեմանքին:

Տ. Մեսրոպ վրդ. իր վրայ դրուած յոյսերը ի գործնականացնելու մը շարունակելու Արմաշու Դպրեմանքը և հասցնել քաղաքական աշակերտներ:

Իր գնահատելի գործունէութեան ի վարձ խնամակալութեան առաջարկով եպիսկոպոսական վկայական կը ստանայ և 1913 Օգոստոս 25ին էջ-

ժառանգաւորաց դպրոցը, ուր մնացած է հինգ տարի 1895 թեպատի կը մտնէ Արմաշու Դպրեմանքը ուր վեց տմեայ ուսանողութիւնէ մը յետոյ 1901 Մայիս 20ին կը ձեռնադրուի տրեղայ և կ'անուանուի իր հայրենակից սուրբի անունով Մեսրոպ:

միածնայ մէջ արդի վիճ. Կաթողիկոսէն եպիսկոպոս կը ձեռնադրուի:

1915ին հայալիկ Սարգիսեան մէջ Մեսրոպ եպ. Նարոյի հոգեւորութիւնը ունեցաւ տեսնելու իր մըտաւոր որդիներին և իր աշխատութեան զլխաւոր դաշտին՝ Դպրեմանքին քայքայումը:

Ինքն ալ Արմաշի ժողովուրդին և Դպրեմանքի պաշտօնէութեան հետ

տարագրուեցաւ դէպի Գոնիա, ուր մնաց մինչեւ 1917-ի կառավարութիւնը կազմաւորուի թէ Պատերազմի հետ յարաբերութիւն կը մշակէ, զինքը Կ. Պոլիս բերաւ հարցաքննութեան համար և հոս արձակուեցաւ բանտէն։ Այն օրէն ցայսօր կը բաւականաւոր Պէշիկթաշի քաղաքացիական համալսարանը պաշտօնով։

Զինագետարէն յետոյ մինչեւ Տ. Զուէն Պատերազմի Կ. Պոլիս վերադարձը (1918 Ն.Պ. — 1919 Փետր.) և Ն. Ամենապատուութեան վերջին տնօրէն Եւրպայ ճամբորդութեան երեսնուհայ ժամանակամիջոցին Տ. Մեքսիկայ հաս. Նարոյեան վարեց պատրիարքական Տեղապահի պաշտօնը։

Զինագետարէն ի վեր անդամ է Կրօն. Ժողովի։

Տ. Մեքսիկայ եպ. Նարոյեան մեր գրական շրջանակներու մէջ ալ անունը մը ունի։

1901ին առաջին անգամ հրապարակեալ կուգար անիկա «Մասիս»-ի աշխատակցելով Հոբոյ կեղծ անուամբ, կրօնական և իմաստասիրական յոդաւածներով, որոնք առաջին օրէն ուշագրութիւն գրաւեցին Աշխատակցած է նաև Բարգէն վրդ. հրատարակած «Շոյա»-ին և Տ. Զարմայր քհ. խմբագրած «Տաճար»-ին և այլ օրաթերթերու և հանդէսներու։

Թ. Թաւադեանի քաղաքի մրցումին մրցանակաւորներէն մէկը եղած է։

Իր դասախօսութիւններու օժանդակ ըլլալու համար պատրաստած էր «Հայ եկեղեցւոյ պատմութիւն» անուն գործը մը, բանասիրական ամենէն վերջին տաւաններու վրայ հիմնուած։

Պատմութեամբով հանդարտ, ծանրախոհ և լուրջ եկեղեցական մը, որ յաւելած սիրած է գրական ու մատենագրական աշխատութեանց նուիրուիլ քան վարչական գործերու, որոնք չէն սիրած։

Տ. Մեքսիկայ եպ. գաւառական և հովուական պաշտօններ չէ վարած։ Կրկին Պատմ. Տեղապահութեան կարճ պաշտօնավարութիւններէն մէկը վարչական գործերն են որ վարած ըլլայ։

Տ. Մեքսիկայ եպ. ազմուկի ու թմբկահարութեան մարդը չէ այլ լուսնու խաղաղ աշխատութեան։

Բնագործ կարծես թէ կը ստակայ լրագրողներէն որոնք տեսքը իսկ կը բաւէ, զսպանակէ մը մղուածի մը պէս, ձեռք տանելու համար բոլոր նախապաշտօնական միջոցները, ամփոփելու համար ինքզինքը որբերէն բան մը չփայտէ, կամ գրասեղանին վրայ գտնուած թուղթ մը վրայ չստէ։

Լաւ քաղաքիչ սակայն չգոհացող խօսակցի մըն է երբ մանաւանդ իրեն հետ տեսնուող լրագրող մըն է կամ տնոր պէս մէկը։ Իր պատասխանները քողով միտմանի բառեր են։ Չփազանց քաղաքական այս եկեղեցականը եթէ էր այս յատկութիւններուն միտցուցած ըլլար նաև քիչ մը նախաձեռնարկ ու գիտարկ եկեղեցականութեան մէջ պիտի ըլլար նախընտրելի տիպար։

Մեքսիկայ եպ. իսկապէս սասմանադրական ժողովներու չէզոք նախագահը ըլլալու առաւելութիւններով օժտուած է։

ԶԱՅԵԼՈՅՆ ՄԵՋ

Այս տողերը երեցած ատեն, հաւանական է որ Զօր. Անդրանիկ հասած ըլլայ Իզմիր։

Ազգային անգեղակաւ հերոսին քաղաքը սպասող Իզմիրի անհամբեր հայրերէն, ևս աւելի անհամբեր դարձած է Կիլիկիայէ հասած լուրերուն համար, որոնք տալանապաշտի վիճակ մը կ'ստեղծեն և հոն կատարուող առեղծուածին լանսիլի թերեւս գրեթէ Զօրավարին մաս։

Ծանրակշիռ է յառաջ եկած վիճակը։ Յրանաւ պիտի պնդէ՞ իր որոշման վրայ, պիտի զիմէ՞ բռնի ոյժի։

Աշխարհի ուր կողմ տեսնուած է նմանօրինակ դրութիւն մը, խաղաղօրէն փրանսական թեւաթիւններու տակ

ապրիլ ուղիւ ժողովուրդ մը գուրահանել և բացէ ի բաց անոր բռնի։ «Այս երկրին մէջ թուրքերը պէտք է որ լիակատարութեամբ ունենան», այս երկրի մէջ կուգինք թուրքերուն տակ, բայց որպէսզի թուրքերը հանդիստ ընեն, մրցակից չունենան, իրենց դէմ անարդար ժողովուրդ մը չգտնուի ձեռքի պէս, պէտք է որ երկրէն մեկնիք դուք արդէն վարժուած էք երկրէ երկրի փոխադրուելու, թուրքերը վարժեցուցած են ձեռքի աղտատաղական կեանքին, դուք Հայրենիք չունիք և պէտք չէ որ ունենաք, դուք ջարդուելու, կոտորուելու, կոտորուելու, բռնաբարուելու յարմար ժողովուրդ մըն էք, և ահա ճիշտ այս պատճառներուն համար է որ յարմար կ'գտանք ձեզի այս երկրէն դուրս հանել, զձեզ զինաթափ ընել, կարեւորութիւն չունի այդ զենքերուն ձեր ծախսով հայթայթուած ըլլալը, եթէ չեղէք անօթի պիտի թողունք ձեզի, եթէ չեղէք բռնի ոյժով պիտի վտարենք ձեզի, մեր կ'ստանանք ձեր որբերու ապագան ապահովել մեր կը գերականներու միջոցաւ, անոք թող փոխեն իրենց կրօնը, ու պէտքի ապագային ձեզի նման հալածական չգտնուին»։

Բայց եթէ Հայրենիք չունին և պատասխանեն թէ մատաղապէ մը անդին չպիտի մեկնին։ Թէ որչափ են իրենց գտնուած տեղին վրայ մնալ և թէ իրենք եթէ ուզեն մեկնիլ՝ ազատ են, եթէ ըսեն թէ կրնան թուրքերը դալ և օխրանալ՝ եթէ կրնան, թէ չպատասխան պիտի տայ ազնիւ, ասպիտական, յեղափոխական, մարդասէր, վեհանք, գթասիրտ, իրաւասէր քաղաքակրթութիւնն իսկ ներկայացնել յաւակնող այդ ազգը։

ԵՍ

ՄՏԱՅԻՆ ՊԱՏԿԵՐ

Բարձրագոյն, ազնիւ, փոքր պիտի որոնք նորածն սափումի համակրպիլ չեն ուզած։ Կրող դէմք, անշնորհաբար ծաղկաւէտ, սեւ աչքեր՝ որոնք սեւածիր շրջանակով ակնոցի մը սակ կ'ընան սրբող վարկենական օպտոմետրիստներու ազդեցութենէն յառաջ եկած արտայայտութիւնները։

Հանդարտ, ծանրախոհ, մասնաւորապէս իմաստուն և կշռուած խօսակցութիւն մը՝ որ շատ քիչ անգամ կ'ընդի, նախապէս կարծես որոշուած սահմաններ։

Մասնաւոր հակակրթութիւն մը ցոյց կուտայ՝ ուղղակի եղած հարցումներու, որոնք կ'ընան այնքան տունել կամ խօսակցութեան տակ ուղղութիւն մը որ բոլորովին շեղի բուն առարկայ ընել փափաքուած նիւթէն։

Պաշտօնի գրեթէ ամբողջ մը քակ, երբ խօսակցութիւնը կ'սկսի դառնալ շահագրգռական, կ'ոգեւորուի, կ'աքնայ, ևս պահ մը առաջ կարծող ինքնամիտմութիւն շեղելով, ալ աւելի հրապուրիչ օպտոմետրիստ մը կ'սփռէ ունկընդիւններու վրայ։

Լաւ հոգեբան մըն է, վերլուծելու, ուսումնասիրելու մասնաշաղկապ ժողով մը օժտուած։ Զգայուն ու խորամանկ նկարող մը՝ կեանքի ելեւէջները եւ մարդկային նկարագրին ամենաթաւրէն աշխատութիւնները։

Իր մասնաշաղկապ սկզբունքներուն եւ իւրացուցած մտղայականութիւններուն յստաօրէն լծուող նկարագիր մը ունի։

Այրած միջակայքին թերութիւններն ու առաւելութիւնները միտմանակ կ'կերպարենք իր վրայ, քննարկաբար պահելով իր զգրուած անօրինակն համապատասխան արժանաւորելի դիրք մը։

Որոշ շրջանակի մը յառաջ դարձած ունակութեամբ մը՝ վերէն, բարձրէն դիտելու համարակից գործերն է եւ անոյ այս պատճառաւ դեղեւուն՝ վճռական ու մեկին ըլլալու։ Անբացաբերի վերապահութեամբ մը, կարծես երկնաւորութեամբ մը պաշարուած ըլլար, բառերու դասաւորումը, կարծիքներու շարադրութիւնը մանր քննելու, եւ շատ անգամ առանց եզրակացութեան մը վճռական վերաբերութեան, բոլորովին աշխատութիւն նիւթը եւ անցնելու անտարբեր ու անշնորհ խօսակցութեան մը։

Համակրելի է, երբ մասնաւոր կարելի կը դառնայ ընկերական շրջանակի ընդլայնումով, աւելի սեզ պիտի մէջ գտնուի իրեն հետ, որ ժամանակ կ'ընթացի իր քննարկ ինքնամիտմութեամբ վիճակը եւ կ'ընդունայ աւելի ընտանի, աւելի անվերապահ։

Ուր յիշողութեամբ մը օժտուած մոռացկոտ ըլլալ չենթադրուի, մասնաւոր երբ առիթ կուենայ անցնելու մէջ փոխանակուած աղու կամ թմբակային գրգռութեամբ վերջնաւոր ընելու, նոյն իսկ այն պահուն երբ կ'ստակարկուի բոլորովին անտարբեր ընելու մը վրայ, իր ձեռքը առնէ նկարաշարի մը նման կ'անցնին այդ

անցնալի վերջնաւոր, որոց ակամայ արտայայտիչ կ'ըլլան իր աչքերը հակառակ իր կամքին կատարելով մանկիկ դերը։ Սիրուած, փնտռուած, համակրելի քաղաքացի մըն է, կարելի չէ զինք մօտէն ծաննալէ յետոյ չառնիքնուիլ եւ հակառակ իր համեստ երեւելու փափաքին, չընդունիլ թէ գրական լաւագոյն ոյժ մը կ'ներկայէ այսօր նայ գրական խաղաղ բանաձեւին մէջ։

ՎԱՐՈՒԹԱՆ

ԳՐԱԿԱՆ ԲԵԿՈՐՆԵՐ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՍՐԱՄՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ՊԱՏՄԱՍԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

14 Թէմատիկային հարցոցին որ իր ազդիւր՝ քիչ ունեւոր պարկեշտ մարդու թէ գէշ անուն ունեցող հարուստ անձի տակ աւելի կը յոժարի։— Կատարականից թէ «Նախաձեռնար կը համարիմ առանց դրամի մարդը քան թէ առանց մարդու դրամը»։

15 Մէկը՝ հետեւեալ մակագրութիւնը դիւր տուած էր իր տան դրան վրայ «Չուն ու վատթարը հոս մուտ չունին»։ Դիտարկէն զայս կարգաւորվ հարցոց «Արդեօք տան տէրը ուսկից կը մտնէ»։

16 Փոկին, Աթենքի մեծահոգի զօրավար և ճարտաստ, զոր Դեմոսթենէս «առաջարկեց» իւրաց կը կոչէր, որ մը յատենի խօսած պահուն, ժողովուրդը յանկարծ սկսաւ ծափահարել։ Փոկին զարմանալով անոնց հարցոց «Արդեօք յիմարական բան մը խօսեցա՞յ»։

17 Տիեզերահոգի առակախօս Եզովրոսին կենսագիրները կը կարծեն թէ անոր ծնողքը Եթովպիայէն իբրեւ զերի բերուած և Փոնդիոյ Ամորիոն քաղաքը ծախուած են, Եզովրոս հոն ծնու և ծառայական վիճակի մէջ սնու և զարծեալ կը պատմեն թէ անոր ֆիզիքական կազմը շատ տոնէ էր, այսինքն կուգ ըլլալէ զատ գլուխը արածայր երկայն, քիթը տափալ, վիզը հաստ ու կարճ, շրթները թանձր, գոյ՛ը սեւ կապոյտ ըլլալուն Եզովրոս անունն անգամ «Եթովրոս», այն է Եթովպացի բառէն առնուած է։

Եզովրոս մեծնալէ վերջը ծախուեցաւ, այսպէս գոյն առաջին անգամ գնող տէրը տեսնելով որ անանկ տղիկ կերպարանքով առանին ծառայութեան մէջ գործածել անպատշաճ պիտի ըլլայ, տգարակը զրկեց գայն որ երկիր փորէ, Եզովրոս հոն սրտանց և լաւ աշխատել սկսաւ։

Օր մը տէրը գործերը քննելու համարագրակիմասը կազմող գլուխը եկաւ և իրեն յատուկ քննարարներ իշխաւ։ Գիւրի պարտիզպաններէն մէկը տեսնելով անոր գոյնը՝ ընծայ բերաւ իրեն աման մը խմած աղին և պատուական թուղ, զոր սիրով և հաճոյքով առաւ և իր մէկ ընտանի ծառային տուաւ, որպէսզի պահէ և երբ ինք բողբոքէն ելլէ առնէր բերէ։

Այսպէս տիրոջը բացակայութեանը միջոցին պէտք եղաւ որ Եզովրոս գործի մը համար տունը մտնէ. ծառան այս պարագան յարմար սովոր սեպելով, ընկերներէն մէկուն հետ միացաւ, երկուքը միասին թուղերը կերան և որոշեցին այդ մասին ամբողջութեամբ Եզովրոսը, ըսելով թէ տիրոջը բացակայութեան պարագային ուրիշ ոչ ոք մտաւ տունը։

Երբ տէրը բողբոքէն եկաւ և հրամայեց որ թուղը բերին, զրպարտիչ ծառան ամանը պարսպ գտնելով իր ընկերոջ հետ տուած որոշման համաձայն, իբրեւ միասին յանցաւոր ամբաստանեց Եզովրոսը, որուն դէմ վկայեց նաև այդ ընկերը։

Տէրը սոյն ամբաստանութեան և վկայութեան հաւատալով, Եզովրոսը բերել տուաւ և սկսաւ աստիկ յանդիմանել։ Եզովրոս տեսաւ որ ինք զինք արդարացիելու միջոց չունենալով չարաչար պիտի գտնակոծուի, լաւահաւաք փորեցաւ տիրոջը ոտքերը

ըտեն և խորիցս որ իրեն քիչ մը պարմանաւոր չ'որհուի։

Տէրը երբ ընդունեց այդ աղաչանքը, անիկա խոհանոց վաղեց, գաղջ ջուր բերաւ, զայն կլից և մատուցը աշխատեցաւ որ փսխէ, բայց բերնէն պարզ ջուր միայն եկաւ, վասնզի նոյն օրը զեռ բան մը կերած չէր, ետքը աղաչեց տիրոջը որ հրամայէ ամբաստանողներուն նոյնպէս ընել։

Այս սրամիտ գործողութեան վրայ տէրը զարմանալով հրամայեց որ ամբաստանողներն ալ իր առջեւ անմիջապէս խմեն գաղջ ջուրէն։

Անոնք ալ խմեցին, բայց փոխանակ որբորը տանելու իրենց մատները, լինտներու շուրջը կը դարձունէին որ չփսխեն, սակայն ջուրը՝ իր ներգործութիւնը ունեցաւ, վասնզի անոնք հազիւ թէ խմելը լմնեցունին, ներսերնին տարուելով գանիլ եկաւ իրենց և այդ կերպով կերուած թուղերը գուրա թափուեցան։

Երբ չարամիտ ամբաստանողներու զրպարտութիւնն ու ստույթները յայտնուեցան մէջտեղ ելաւ, տէրը հրամայեց ուրիշ ծառաներուն որ զանոնք մերկացնեն և սաստիկ ձաղկեն։

«Գուր փորեց և խորունկցուց, իր շինած խորխորանին մէջ ինք պիտի խնայ»։ Սաղմ. Է. 16։

Քաղաք. Ն. Ն.

ՄԱՆՁԵՍԹԻՐԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Մանգիլը 8 Սեպտ. 1920

Դժուար հրապարակ մըն է այս տակաւին Ծարուակաբար գիրերը կիջնեն, թէ գնողները և թէ վաճառողները որոշած են առեւտուր չընել։ Այս վերջին օրերուն Ամերիկեան ապրանքները բաւական բարեւոք մը ցուցուն սակայն այս վերակենդանացումը երկար չի տեւը։ Այս շարժումին հետ, կէտեր կսկսին իջնել, երբեմն բաւականաչափ։

Ասիկա օգտակար պարագայ մէջ մտնողներուն համար։ Երկու ամիս առաջ 1250 կէտ կը վճարուէր առաջին կարգի ռաւակալի համար, հիմա կը վճարուի 800 կամ 850 կէտ։

Կերպասի խորանքը չէ վերակաւ։ Այս շարաթ Հնդկաստանէն գէշ լուրեր կուգան։ Նամակ մը կը ծանուցանէ թէ պատմայի ամէն մէկ կտորին վրայ 11 չիլիի անկում կայ։

Կը կարծուի թէ Լանքէնշայրի ապրանքներու գիները պիտի իջնեն։

Կը յուսացուի թէ քիչ ժամանակէն հրապարակը պիտի բարեփոխուի։

Ապրանքներու վիճակագրական կառուցութիւնը նպաստաւոր կերելի Հարաւային Ամերիկա թէ և կամայ սակայն զգուշութեամբ կը գնէ, Եզովրոսն ու գաղթավայրերէն բաւական պահանջ կայ։ Սակայն ընդհանուր գնումի մերձեցում մը չ'երեւիր ու յապաղումի տեսակէտով Անգլիոյ առեւտուրը բնաւ չի գերազանցեր։ Ան առաւելութիւն մ'ունի միայն ուրիշ հրապարակներու վրայ։ Առ այժմ գիները ամենէն վերջին աստիճանին կը հասնին ու զանոնք զարծեալ բարձրացնելը գոյաւոր չի պիտի ըլլայ։

Միայն քանի մը գործատէրիքեր ծան կը անտակարարեն, թէ և հոս հոն միայն չափաւոր քանակութիւններ կը ծանուցանեն։ Մեծ գնում չկայ։ Ռիսկ պիտի ունի հաստատ կը մնան իրենց գիններուն մէջ քան միւսները։ Ասոնց արտադրիչները լաւ բռնուած են և այս տեսակէն մեծ սթոք մը չկայ։ Այս պատճառաւ վաճառողները չեն ուզեր այս կարճատեւ շարժման մասնակցիլ։ Կոշտ հիւսուած դերձանները չեն ծախուիլ, սակայն բազմապատկառ անցեալ շարաթեան գիները շատ չեն փոխուած։ Ոլորտած գերձանները չեն պահանջուիլ։ Արտաձեւութեան կամ հոս սպառելու համար ունէ շարժում չկայ։ Միակայն, երբ անգամ մը գործի սկսին, մեծաքանակ պահանջները պիտի ըլլան։ Եզովրոսական դերձաններն ալ գաւաղաղ կը շարժին։ Եզովրոսի մէջ անշարժութիւնը աւելի է քան Ամերիկայի մէջ, ասոր պատճառը կը կարծուի ըլլալ հոնեցի առատութիւնը։

Վ Ե Ր Զ Ի Ն Ժ Ա Մ

Զօրավար Անդրանիկի գալուստը

Զօր. Անդրանիկ վերջապես Իզմիր պիտի հասնի յառաջիկայ երեքշաբթի, որով ժամը պիտի կրնանք ծանուցանել մեր երեքշաբթի օրուան թիւով, եթէ երբէք չըզենաւ տառաւոր կանուխ չհասնի:

Աթէնքի թաղական խորհրդոյ ատենապետ Պ. Գլըճեան հետեւեալ հետաքրքիր ուղղած է տեղւոյս Առաջնորդարանին.

«Զօր. Անդրանիկ իր երկու թիկնապահներուն հետ կը մեկնի երկուշաբթի օր «Արգամախ» շոգենաւով:

ՌՈՒՍԻՈՅ ՆԵՐՔԻՆ ԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Թրցելի հրամանով Մոսկուայի կարմիր պահակախումբին վրայ պաշտօնէն հեռացող մը ևս տեղեկաւ, նկատելով որ պահակախումբի գանազան միտք թիկնաւորը ըմբռնութեան նշաններ ցոյց տուած են:

Նահանգային լուրերը կը ցուցնեն թէ զանազան վայրերու մէջ լուրջ խռովութիւններ պատահած են և թէ յաճախ պաշտօնէն հեռացողները խոյս կուտան և հազիւ կարելի կ'ըլլայ զանոնք վերադառնալ իրենց տները:

Սովետներուն կողմէ գերիներու փոխուած գործաւորները բոլորովին համաբերութիւններ հասած սկսած են ապստամբել ժողովարարի մէջ հարկաւար կրնան յարձակած են Սովետներու պաշտօնատան վրայ, բռնի գրաւած են զայն և հակառակ իրենց յառաջատարան մաքառումներուն ջարդած են քովիսերն ու պաշտօնէն հեռացողներուն տնտեսներէն մի քանին:

Հ Ե Ր Ք Ո Ւ Մ Մ Ը

Հ. Հ. Պատուիրակութիւնը կը հերքէ թիֆլիզէն ծագում առած այն լուրը, թէ Աստվանայի նախկին նախարարապետ Խան Խոյսքի և խորհրդարանի նախկին գեր. նախագահ Տօք. Աղաէֆի սպանութեանց պատասխանատուութիւնը կը վերագրէ Հ. Հ. կառավարական կուսակցութեան:

ՌԻԿԱՅԻ ԺՈՂՈՎԸ

Ռուս և Լեհ պատուիրակութեանց նախագահները՝ Մ. Եօֆ և Տապաքի իւրաքանչեւ տեսակցած են, որոշելով մօտ օր մը գումարել առաջին ժողովը: Մ. Եօֆ Լեհ պատուիրակութեան նախագահին յայտարարեց թէ ինք չափ կը փափաքի երկու քոյր ազգերու միջև համաձայնութիւն մը յառաջ բերել և թէ ինք այդ նպատակով եկած է Ռիկա:

ԻԶՄԻՐԻ ՄԷՋ ԳԵՐՄԱՆ ԼՐՏԵՍԻ ՄԸ ԶԵՐԲԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Տեղւոյս Անգլ. Զինուորական միտնոյն կողմէ հղած գիտումին վրայ, Հելլեն զինուորական իշխանութիւնը ձեռնարկած է Գերման բանակի նախկին սպայ մը Այս վերջինը խստորէն հետապնդուած էր իշխանութեան կողմէ: Կը կարծուի թէ Քէմալի հաշտոյն լրտեսութիւնը կընէր:

ՎԻԼՀԵԼՄԻ ԿՏԱԿԸ

Տէյլի Մէյլի՝ Հոլանտայի թղթակիցին համեմատ, նախկին քայլէրը վերջերս խմբագրած է նոր կտակագիր մը որուն համար կըսէ թէ վերջինը պիտի ըլլայ:

Սոյն կտակագրութիւնը ուսումնասիրելու համար Ամերստըմի հետաքրքիր տրամագրութեան տակ գրուած է:

ՊՕԼՇԵՎԻՔ ՓՈՐՁԵՐ ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ԴԷՄ

Պօլշէվիք խումբեր Տնիսթէրէն անցնելու փորձեր ըրին՝ ամէն անգամ Ռուսէն պահակախումբերու կրակովը ետ մղուելով:

ՎՐԱՆԿԷԼԻ ԲԱՆԱԿԻՆ

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Սեպտ. 14ին Մարիուրոլ-Բօլօկի ուղղութեամբ՝ Վրանկէլի խումբերը յարձակողականի սկսելով խորանկիցին թշնամի գիտադրութիւնը և գրաւեցին շատ մը գիւղեր առնուած են թնդանթ, միթրայէօզներ և գերիներ:

Նոյնպէս միևնոյն ճակատին վրայ առնուած են երեք ամբողջ գունդեր, թնդանթ և զանազան իրեղէններ:

Սեպտ. 15ին անոնք շարունակելով իրենց յարձակողականը գրաւեցին՝ Ալի-գալէղովը, Օպիդոնայի, Չէրնովոք, Վէրպովօք գիւղերը և զեռ կը շարունակեն թշնամին հետապնդել: Բաւա կանաչափ գերի և մեծ քանակութեամբ աւար ձեռք բերած են:

ԱԶԳԵՐՈՒ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԸ

Ազգերու Դաշնակցութիւնը ընդհանուր գումարում մը պիտի ունենայ Քէ. Տօրսէլի մէջ մասնաւոր ժողովներու միջոցին քննուած խնդիրներու մասին իր որոշումները ծանօթացնելու համար:

ՎԵՐԻՆ ՍԻԼԵԶԻՈՅ ՄԷՋ

Բարիկ կ'ապաստուի վերին Սիլէզիոյ համաձայնական յանձնախումբի նախագահ Զօր. Լը Ռօնը: զեռապաններու ժողովը անմիջապէս իր մէջ պիտի քննէ այն վէճը որ գոյութիւն ունի, նոյն յանձնախումբին Բրիտանական Ներկայացուցիչներուն և նախագահին միջև վերին Սիլէզիոյ մէջ կատարուած Լեհ և Գերմանական խռովութիւններու և երկու կողմէն ալ տեղի տրուած զանազան միջազգայնութեան մասին:

ՐՈՒՐՔԻՈՅ ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱԳԸ

Պօլսոյ և Էնկլիւրի միջև մերձեցում յառաջ բերելու համար Ֆրանսայի և Իտալիոյ օգնականութեան մասին էքսի մէջ հղած ֆրանսո-իտալական յայտարարութիւնը պաշտօնական ընդհանրակերպ մէջ խորունկ ազդեցութիւն ըրած է Տաւուս անկարի կացութիւնը անուղղակի կերպով վտանգուած է: Շէյխ իւլիւսմը և առեարկական նախարարը՝ Վէզիրին հետ անհամաձայն ըլլալով՝ իրենց հրաժարականը տուած են: Ամբողջ զահլիճին հրաժարման կ'ապաստուի:

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՕՐԷՆՍԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Նախկին նախարարապետ Ռիշտի Բաշա, և նախարարներէն Սարվազ և Սըրըր բաշաները յայտարարած են թէ Անկլո եգիպտական համաձայնութեան ծրագիրը ընդունելի է և թէ երկրին ու օրէնսդիր ժողովին ընդհ կարծիքը նըպաստուոր է զայն ընդունելու:

ՄԻԶԱԳԵՏՔԻ ԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

«Տէյլի Մէյլի» Գահիրէի թղթակիցը լուս ազդուէր իմացած է թէ ձափէր փախաւ որ վերջերս էր Թոյսալի հետ եգիպտոս հասած և Բորդ Սալիի մէջ Միջագետքի Բրիտանական բարձր քովիսեր Սըր. Քէրոյի Քօքսի հետ տեսնուած էր, Ֆայսալի հաւանութիւնը անհիշեալ հոգ, Բորդ Սալիի մեկնած է Պամպէյի ճամբով Պաղատա երթալու համար:

Կը յուսացուի թէ ձափէր բաշայի ներկայութիւնը Պաղատա մէջ, պիտի զիւրացնէ Համաձայնութիւնը Բրիտանիոյ և Միջագետքի միջև:

ձափէր փախաւ՝ կը հրամայէր այն արաբական ուժերուն, որոնք Ֆէյսալի իշխանութեան տակ, պատերազմի միջոցին գործակցեցան Բրիտանական ուժի: Բուն Ասիլի հոգ շաւալի վիճակին զինուորական կառավարիչ էր:

Ազգային Անցուղարմ

Առանձնէ Սեպտ. 20 թուակիր նամակէ մը կը քաղենք հետեւեալ տույնը, յանձնելով զանոնք ուղարկութեանը մեր պաշտօնական վերին մարմիններուն Այս նամակին նման շատ ստացանք ժամանակէ մը ի վեր, բայց չուզեցինք անոնց արձագանդն ըլլալ, սակայն երբ կը գիտենք թէ՝ այս անգամ ուղղակի ժողովուրդին ապագան է որ կը վտանգուի, գիտակցաբար կամ անգիտակցաբար, պարտականութիւն կը համարինք, առայժմ յետագայ տողերը հրատարակելով բաւականանալ:

«Մեր ցաւը ներքին է: Այս, եթէ սա կուսակցական անհամաձայնութիւնները, ճշմարտութիւնները գոյութիւն չունենային մեր մէջ, Այս, եթէ հոգի մը միայն գտնուէր իրենց երեսին պոռագող՝ թէ ինչ կ'ընէք կ'որ:

«Պառալ Առաջնորդ Ասլանեան վարձապետի երեսին.— Ինչ կ'ընես կ'որ: Կարծես թէ ինքն ալ Ֆրանսացի մը ըլլաւ: Գրականը լեցնելու կ'աշխատի, և մտացած է իր տունը, գիրքը, պաշտօնը, ինքը՝ որ հայրենասէրի համարուը ունէր երբեմն:

«Ինքն է որ միջնաբերդին դուռը բաց ձգած է, և Ֆրանսացիք ապաստելու մտաք ունին: Այս վերջինը գիտէ վայրկեանին, թէ՛ ինչ կը գառնայ Ազգ. միութեան մէջ, կուսակցութեանց քիւպներուն մէջ, եկեղեցիէն ներս, դպրոցներէն ներս:

«Ողջ առաջնորդ: Ոչ մէկ բանէ լուր ունի, քիթը հոտ առած չունի: Ահա ճիշտ այս պատճառով, Ֆրանսացին կրօնականները ճաշաւ կ'ըզէ իր Ազգ. իշխանութիւն և կը մեղքէ Ազգ. միութիւնները:

«Փառասիրութիւնը, շահասիրութիւնը՝ մեր Ասլանեան առաջնորդը զեռ ուրի՛ պիտի տանի, ուրի՛, ուրի՛ կը ցաւի մը, այո, կը ցաւի, կը կրկնեմ:

«Հեռուտան քաղաքագէտ տնտեսագրութեանը ներկայութիւնը անհրաժեշտ է Կիլիկիոյ մէջ:

«Կաթողիկոսը Զօր. Կուրօի անութին տակ հանգիստ է, և Պէրութէն Չահիլէ, Չահիլէն Պէրութ կը ճամբորդէ, գաղ. գրամով: Առաջնորդն ալ հոս հանգիստ է:

— Ամենամեծ հաճոյքով ստացանք Պ. Արմենակ Մսերեանէ 1 ոսկի Զօր. Անդրանիկի համար առաջարկուած նուէրին համար Պիտի առաջարկեմք միևնոյն ժամանակ որ մեր տեղական միութիւններէն մին, յարմարողոյն «Զարթօնք» Լ. Մը ստանձնէր այդ ֆոնտին համար նախաձեռնութիւնը, որպէսզի իր մօտ կեդրոնային ազգայիններու նուէրները Գալով յաւկայեցելիք նուէրին, սմանք օթմօսով մը, ուրիշներ ոսկի բուռով գաւոյն մը, ումանք ձի մը կ'առաջարկէին, նուէրին տեսակը կրնայ յետոյ որոշուի:

— Մեր ընթերցողներուն և մասնաւորապէս մեր ընթերցողներուն ուղարկութեանը կը յանձնեմք, մեր թերթին տեղ հրատարակուած այսօրուան թիւակը, «Աւա», որ տարակոյս չունինք թէ հաճոյքով պիտի ընթերցուն մեր ամեն կարգի ընթերցողները:

ԹԷԱԹԻ ՏԵ ՄԵՐՈՆ

ԱՏԵՐԱԿԱՆ ՇԲԵՂ ՆԵՐԱՅԱՑՈՒՄ

Ի ՆՊԱՍՏ

ԿԵԼԵԿԵՆՈՑ

ՆԱԽԱՅԵՆՈՒԹԵԱՄԻՔ՝

Ս. Դ. Հ. ԿՈՒՍ ԿՑՈՒԹԵԱՆ

ԻԶՄԻՐ ԵՄԵՍՏԱՐԻՆ

ՕՔՈՒՐԵՆԻՔ ԵՄԵՍՏԱՐԻՆ

Պ. ՎԱՅՐԱՄ ՓԱՓԱԶԱՆԻ

ԵՄԵՍՏԱՐԻՆ

ԱՐՏԱՆԱԶԳ ԹՏԵՐԱՄ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՄԱՅ

Կ - Մ

Ք Օ Ր Ր Ա Տ Օ

Այսօր կիրակի Գ. Հոկտեմբեր 920 ժամը ճշգրտօր 9.30ին կ. ե. (գիշերը): Մասնաւոր չոգենաւ մը Իզմիրէն պիտի մեկնի դէպի Գօրաէլի կէս գիշերին:

Հ Ր Ա Ի Է Ր

Միութեան երկուսն անդամները ընդհանուր ժողովի կը հրաւիրուին այսօր կիր. կէսօրէ վերջ ժ. 2.50ին Միութեան հաւաքատեղի Հայ Ընթերցատուն: Կարեւոր օրակարգ:

Վերջում:

«ԶԱՐԹՈՒՔ ԼՍ. ՄԻՈՒԹ.՝

ՆՈՒՐԱՏՈՒԹԻՒՆՔ

Ա. Կ. Ո.— Տիկին Մարի Պ. Պարձանքեան 2 ո. Տիկ. Էլիզա Յ. Պասմանեան 2 ո., Տիկ. Վերգին Ս. Սաւալան 2 ո. Տիկին Էլիզա Տ. Պարտիզանեանի մահուան անթիւ (Գ.Խ.):

ԱՐԴԻ ԴՊՐՈՑ

ՏՐԴ. ՇՐՋԱՆ

Շէնքի փոփոխութեան պատճառով կը վերաբացուի Հոկտեմբերի սկիզբը նոյն ճօն ծրագրով մայրենի և օտար լեզուներու, ուսմանց ու գիտութեանց նորագոյն մեթոտներով և սգգ. խնամատարականութեամբ:

Արձանագրութիւնք՝ երկուշաբթի Զօր. Զարթօնքի և Ուրաթ օրերը՝ առտուան ժամը 9.30—11.30, Բուշէն փողոց թիւ 44, Տիարք Յովհաննէսեաններու տունը:

Հիմնադիր Տօրէն

ԳԵՐՈՐԳ ԲԱՐԹՈՂ

Կ Ո Ձ

ԳՐՏԵԼԻՈՒ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

Այսօր, կիրակի կ. վ. ժամը 4ին եկեղեցին մէջ փոխառութեան մասին պիտի բանախօսեն:

Գ. Օ. ԹԱԴԵՈՍԵԱՆ

ՏՕՔ. Գ. ԱՄԱՏԵԱՆ

Կը հրաւիրուին բոլոր Հայերը անպատճառ ներկայ գտնուիլ այս խնամարկար հաւաքովին:

ՀՐԱԻԷՐ

Ս. Դ. Հ. կուսակցութեան բոլոր ընկերները և համակիրները կը հրաւիրուին ստիպողաբար ներկայ գրանալ զանապառանգ ժողովին որտեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ կիրակի ժամը 10ին, Հոկտեմբերի մէջ Պիտի դասախօսէ ընկ. Զաքարիան:

ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

